

СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС И ДОПРИНОС ШИРОЈ АКАДЕМСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Проф. др Милош Ковачевић, у досадашњем раду, остваривао је на различите начине и међународну сарадњу:

а) Лекторат у Немачкој од 1997. до 2021. године

Био је лектор и гостујући професор на Рурском универзитету у Бохуму у Савезној Републици Немачкој од 1997. до 2021. године.

б) Члан Међународне комисије за рангирање словенских часописа

Члан је Комисије за рангирање словенских часописа при Међународном комитету слависта од 2015. до 2022. године (МКС листа часописа, која се налази се на сајту Словенске библиотеке у Прагу, а може се прегледати и на сајту Славистичког комитета Србије).

в) Рецензент међународног пројекта

Био је рецензент међународног пројекта „Ка друштвеној конструкционој граматичи: нови приступ у наративној теорији и методологији 2014”, чији су носиоци били Балканолошки институт САНУ и Институт за славистку, Хумболтов универзитет, Берлин.

г) Учешће на светским Конгресима слависта и међународним скуповима

Учествовао је с рефератима на четири светска Конгреса слависта:

XII светски Конгрес слависта – Краков 1998;

XIV светски Конгрес слависта – Охрид, 2008;

XV светски Конгрес слависта – Минск, 2013;

XVI светски Конгрес слависта – Београд, 2018;

на 36 „Међународних научних састанка слависта у Вукове дане”;

на 15 међународних научних скупова „Српски језик, књижевност, уметност”, Крагујевац (2006–2021);

на 12 међународних научних скупова „Језик, књижевност, идентитет/наука/ дискурс/ значење” (Ниш, 2009–2021), итд.

(Потврда су зборници радова са тих скупова, у којима је штампан његов рад, чији су библиографски подаци дати у приложеној библиографији радова).

д) Чланство у Програмским и Организационим одборима међународних скупова

Члан је Програмског комитета XVI светског Конгреса слависта – 2018. год.;

Члан је Програмског и организационог одбора међународног Научног скупа „Српски језик, књижевност, уметност”, ФИЛУМ, Крагујевац, од 2006. до 2022. год.;

Члан је Програмског и организационог одбора међународног Научног скупа „Језик, књижевност, идентитет/наука/ дискурс/ значење”, Филозофски факултет, Ниш, од 2009. до 2022. год.

(У сваком зборнику са датих скупова на почетку дат списак чланова Програмског и Организационог одбора).

ђ) Предавања одржана у Лондону 2000. и 2001. године поводом славе Фонда Лаза Костић, на Дан Света три јерарха

Lectures by Professor Miloš Kovačević Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs – (књига са два текста с предавања паралелно на енглеском и српском језику, Birmingham: Lazarica Press, 2001, 165 str.)

е) Пленарна предавања (по позиву) на међународним скуповима

Проф. др Милош Ковачевић одржао је седам уводних предавања по позиву на међународним и домаћим научним скуповима, од којих четири на међународним, један на скупу са међународним учешћем и два на домаћим научним скуповима, и то:

1. „Језички као основ националног идентитета у новонасталим балканским државама”, *Међународни научни скуп „Језик, књижевност, идентитет: Језичка истраживања”*, уредници Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2009, стр. 21–27.

2. „Путеви и странпутице српског језика од Вука до данас”, *IX међународни научни скуп „Српски језик књижевност уметност”*, књ. 1: *Српски језик – од Вука до данас*, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2015, 13–29.

3. „Књижевни језик и језик књижевности”, *X међународни научни скуп „Српски језик, књижевност, уметност”*, књ. 1: *Језик, књижевност, уметности*, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2016, 15–32.

4. „Статус атрибутива међу одредбама у словенским језицима”, *48. међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд: МСЦ (13–15. 9. 2018).

5. „Интегрална стилистика у настави српског језика”, *Настава и наука у времену и простору*, зборник радова са научног скупа са међународним учешћем, уредници др Живорад Миленковић, др Снежана Башчаревић, Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену –Лепосавић, 2015, 37–68.

6. „О језику и стилу јед(и)не српске збирке прича о дјечи у грађанском БиХ рату”, *V научни скуп „Књижевност за децу у науци и настави”*, уредници Виолета Јовановић и Бранко Илић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2018, 49–60.

7. „Стилско-језичке доминанте у *Зову тетреба* Љубивоја Ршумовића”, *Књижевно дело Љубивоја Ршумовића*, Педагошки факултет у Ужицу (28. 9. 2018).

ОСТАЛИ НАУЧНИ И СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА (програмски и научни одбори, научна удружења, стручне комисије, уредништво, рецензентски рад)

Проф. др Милош Ковачевић био је:

а) Предавач на докторским студијама на српским универзитетима

Проф. др Милош Ковачевић, као изузетан професор и научник, ангажован је и на:

– Докторским студијама Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, где је руководилац модула *Филологија* и *Српски језик и књижевност* (од 2008. године) и предаје предмете *Структурализам у језику и књижевности*, *Синтакса*, *Методологија лингвистичких истраживања*, *Језик дијалога*;

– Докторским студијама филологије на Филозофском факултету Пале, где предаје: *Структурализам у језику и књижевности*, *Синтаксу* и *Језик дијалога*;

– Докторским студијама Филолошког факултета у Београду (од 2011. године), где предаје предмете *Савремени српски језик – синтакса са семантиком и стилистиком* и *Интегрална стилистика*;

– Докторским студијама Филозофског факултета у Косовској Митровици (од 2014. године), где је предавач на предметима *Синтакса – од традиционалних до савремених теорија* и *Језик дијалога*.

б) Члан програмских одбора 50 (педесет) научних скупова

– Члан Програмског одбора научних скупова Филозофског факултета Пале (од 2008. до 2015);

- Члан Програмског комитета 16. међународног конгреса слависта, Београд (2018);
- Члан Програмског одбора међународног научног скупа „Српски језик, књижевност, уметности”, ФИЛУМ, Крагујевац (од 2006. до 2018);
- Члан Програмског одбора међународног научног скупа „Језик, књижевност идентитет/ наука...”, Филозофски факултет, Ниш (од 2009. до 2018);
- Члан Програмског одбора научног скупа „Књижевност за децу у науци и настави”, Факултет педагошких наука, Јагодина (од 2014. до 2018);
- Члан Програмског савета манифестације „Дани српског духовног преображења”, Деспотовач (од 2015. до 2018);
- Члан Програмског одбора научног скупа „Књижевно дело Љубивоја Ршумовића”, Педагошки факултет у Ужицу (2018);
- Члан Програмског одбора Међународног научног скупа „Од косовског завета до Његошевог микрокосма: Петар II Петровић Његош (од 1813. до 2013)”, Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (2013);
- Члан Програмског и организационог одбора Научног скупа Младих филолога Србије (ФИЛУМ, Крагујевац, од 2010. до 2018).

в) Члан научних и стручних удружења

- Члан Удружења књижевника Републике Србије и Удружења књижевника Републике Српске;
- Члан Научног друштва за проучавање и неговање српског језика (Београд);
- Члан Друштва наставника Српског језика и књижевности Републике Србије;
- Члан Друштва наставника Српског језика и књижевности Републике Српске, а и председник Управног одбора Друштва од 1913. до 1916;
- Члан Друштва чланова Матице Српске у Републици Српској и Црној Гори.

г) Члан у одборима и комисијама за оцењивање питања науке

- Председник Матичног научног одбора за језик и књижевност Министарства просвете и науке Републике Србије (2011–202...);
- Члан Одбора за језик Академије наука и умјетности Републике Српске;
- Члан Комисије за израду Закона о службеној употреби језика и писма Републике Српске;
- Члан Комисије за израду Нацрта о изменама и допунама Закона о службеној употреби језика и писама Републике Србије;
- Члан Одбора за стандардизацију српског језика (1997–202...);
- Председник Одбора за језик Српске књижевне задруге (2013–202...);
- Члан Комисије за рангирање словенских часописа при Међународном комитету слависта; МКС листа часописа (2015–2022);
- Члан Комисије за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије (2017–2021).
- Председник Комисије за утврђивање предлога годишње листе категорисаних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије (2022 –)

д) Члан уређивачког одбора и уредник следећих девет часописа

- *Српски језик* (Београд), међународни часопис (катеорија М23/М24 – суиздавач је и Филозофски факултет Пале), главни уредник од 2016. до данас, и члан редакције од 1996;
- *Радови Филозофског факултета у Источном Сарајеву*, главни уредник од 2005. до 2015;
- *Нова Зора* (Билећа – Гацко), главни уредник од 2015, а заменик главног уредника од 2004. до 2015;
- *Зборник за језик, књижевност и умјетност* (Бања Лука), главни уредник од 2005. до 2008;

- *Октоих* (Погодрица), члан уредништва од 2011. до данас;
- *Ријеч* (Никшић), члан уредништва од 1995. до 1997;
- *Узданица* (Јагодина), члан уредништва од 2006. до данас;
- *Годишњак за српски језик и књижевност*, (Филозофски факултет Ниш), члан уредништва од 2014. до 2018;
- *Србистика* (Приштина /Косовска Митровица), члан уредништва од 1997. до 2001.

ђ) Уредник монографија

- Едиција: Лингвистика и србистика, Крагујевац: ФИЛУМ:
(Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, 2017);
- Едиција: Знамен србистике, Андрићград: Андрићев институт:
(Милош Ковачевић, *Борба за ћирилицу и српски језик*, 2018; Миланка Бабић, *Категорија екскламативности у српском језику*, 2019; Веселина Ђуркин, *Језичко-стилски огледи из србистике*, 2021; Илијана Чутура, *Синтакса прилошких израза*, 2022; Александар Милановић, *Језик српске прозе*, 2022; Биљана Самарџић, *Осам вијекова српског језичког идентитета*, 2022; Милка Николић, *Прозаизми и поетизми*, 2022);
- Едиција: Монографије и монографске студије, Пале: Филозофски факултет:
(Војислав Максимовић, *Научни путокази: Теорија, методи и техника научноистраживачког рада*, 2014)

Осим тога, проф. др Милош Ковачевић био је уредник више од 50 тематских лингвистичких зборника, приређених и штампаних на Филозофском факултету на Палама, на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, Филозофском факултету у Нишу, и Институту „Иво Андрић” у Андрићграду.

е) Рецензент научних радова и монографија

Проф. др Милош Ковачевић био је рецензент преко стотину научних радова објављених у висококатегоризованим часописима (*Српски језик*, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, *Теме*, *Наслеђе*, *Књижевност и језик*, *Октоих*, *Норма*, *Зборник радова Филозофског факултета у Косовској Митровици*, *Philologia mediana*, *Радови Филозофског факултета на Палама*, *Филолог* из Бањалуке, *Прилози проучавању језика и књижевности*, и др.).

Био је рецензент 67 монографија, и то:

1. Радоје Симић, *Увод у филозофију стила*, Београд, 1997.
2. Novo Vuković, *Putevi stilističke ideje*, Podgorica – Nikšić, 2000.
3. Радоје Симић, *Основи синтаксе српског језика*, Београд, 2000.
4. Радоје Симић, *Опита стилистика*, Београд, 2001.
5. Тиодор Росић, *Песнички видови ироније*, Београд–Јагодина, 2007.
6. Никола Рамић, *Дијалекатска ријеч*, Крагујевац, 2014;
7. Александра Шуваковић, *Учење два страна језика у раном узрасту*, Крагујевац, 2017.
8. Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, Крагујевац, 2017.
9. Милка Николић, Јелена Петковић, *Настава српског језика у контексту савремених лингвистичких истраживања*, Крагујевац, 2018.
10. Бранка Брчкало, *Приповједачко дјело Петра Кочића у настави*, Источно Сарајево, 2009.
11. Бранка Брчкало, *Интерпретација приповједака Петра Кочића у настави*, Источно Сарајево, 2017.
12. Бранка Брчкало *Стваралачки поступци у настави књижевности*, Источно Сарајево, 2015.
13. Војислав Максимовић, *Погледи свједока и учесника*, Пале, 2015.
14. Јелена Јовановић, *Лингвистички и стилистички аспекти проучавања реченице*, Београд, 2012.
15. Драгутин Ђукић, *Смисао и сврсисходност*, Нови Сад, 2013.

16. Маријан Јелић, *Етници и ктетици у Војводини*, Сомбор, 2014.
17. Марина Јањић, Илијана Чутура, *Простор, време, друштво – сусрети у језику*, Јагодина, 2012.
18. Мирјана Мишковић-Луковић, *A CONCISE INTRODUCTION TO THE X-BAR THEORY OF ENGLISH PHRASE STRUCTURE*, Крагујевац, 2010.
19. Мирјана Мишковић-Луковић, *Прагматика*, Крагујевац, 2015.
20. Веселина Ђуркин, *Лексика Угљевика и Забрђа*, Сомбор, 2006.
21. Нина Милановић, *Огледи из синтаксостилистике*, Источно Сарајево, 2017.
22. Радоје Симић, Јелена Јовановић, *Српска синтакса I-VII*, Београд, 2017.
23. Светлана Слијепчевић, Марина Николић, Слободан Новокмет, *Језикофил*, Београд, 2016.
24. Војислав Максимовић, *Научни путокази: Теорија, методи и техника научноистраживачког рада*, Пале, 2014.
25. Жељка Бабић, *Језичка интерференција и усвајање синтаксичко-семантичких структура*, Бања Лука, 2012.
26. Савка Благојевић, *О енглеском и српском академском дискурсу*, Ниш, 2012.
27. Бранко Стојановић, *Неовлашћени тумач*, Источно Сарајево, 2012.
28. Далибор Кесић, *Фразеолошко превођење*, Бања Лука, 2014.
29. Јована Димитријевић-Савић, *Codeswitching: Structure and Meaning*, Крагујевац, 2010.
30. Милорад Додик, *ТАКО САМ ГОВОРИО*, књига друга, Бања Лука, 2010.
31. Радомир Животић, *Небрига о језику и политичко општење*, Београд, 2013.
32. Сања Ђуровић, *Укритање глаголских врста у конјугацији глагола у савременом српском језику*, Крагујевац, 2015.
33. Јелена Јовановић Симић, Радоје Симић, *Вербатологија*, Београд, 2015.
34. Љерка Јефтић, *Критичка анализа дискурса рата против тероризма*, Београд, 2018.
35. Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017.
36. Ранко Билинац, *Страдање свештеника Митрополије дабробосанске у Другом свјетском рату (1941–1945)*, Пале, 2016.
37. Веселина Ђуркин, *Сложени зависни везници у српском језику*, Београд, 2018.
38. Миланка Бабић, *Синтаксички и стилистички огледи*, Београд, 2015.
39. Миланка Бабић, *Огледи из прагматичке синтаксе*, Источно Сарајево, 2010.
40. Миланка Бабић, *Босански проблеми српског језика*, Београд, 2016.
41. Ана Јањушевић Оливери, *Интензификаторске партикуле у савременом српском језику*, Косовска Митровица – Никшић, 2018.
42. Вера Вујевић, *Елипса у српском и енглеском*, Београд, 2017.
43. Маја Кујунџић, *Пасив у британској штампи*, Пале, 2015.
44. Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017.
45. Тиодор Росић, *Метод напоредог текстуалног представљања*, Јагодина, 2009.
46. Војислав Максимовић, *Хроника нове „Просвјете” 1990–2010*, Пале, 2010.
47. Сања Бајић, *Англицизми у српском језику*, Бања Лука, 2009.
48. Славко Станојчић, *Теоријско-аналитички приступ уџбеничком дискурсу*, Крагујевац, 2015.
49. Марко Јанићијевић, *Дискурс законских аката на српском и енглеском језику: развојно-упоредни приступ*, Београд, 2015.
50. Марина Јањић, *МЕТОДИЧКИ ХОРИЗОНТИ: Одабрана поглавља методике наставе српског језика и књижевности*, Ниш, 2017.
51. Валентина Будинчић, *Англицизми у спортској терминологији*, Београд, 2018.
52. Миланка Бабић, *Екскламативне конструкције у српском језику*, Андрићград, 2019.
53. Вера Јовановић, *Преводна парадигма српског перфекта у француском језику*, Крагујевац, 2019.
54. Веран Станојевић, *Време и аспект у француском и српском језику*, Београд, 2019.

55. Божица Кнежевић, *Микротопонимија Романије*, Андрићград, 2020.
56. Маја Вукић, *Комбиновање везника и невезничких речи у савременом српском језику*, Ниш, 2020.
57. Соња Миловановић, *Текстеме као стилске доминанте у песништву Новице Тадића*, Андрићград, 2020.
58. Драгана Ратковић, *Песник и емиграција: концептосфера дома и домовине у поезији Александра Петрова*, Београд, 2020.
59. Мијана Кубурић Мацура, *Категорија концесивности у савременом српском језику*, Бањалука, 2021.
60. Нина Ђеклић, *Списи стилистички*, Београд, 2021.
61. Момир Никић, *Санскртско-српски речник*, Нови Сад, 2021.
62. Илијана Чутура, *Међуоднос прилога и прилошких израза у савременом српском језику*, Јагодина, 2021.
63. Соња Миловановић, *Стил као свет дела*, Краљево, 2020.
64. Биљана Самарцић, *Осам вијекова српског језичког идентитета (Од Светог Саве до Иве Андрића)*, Андрићград, 2022.
65. Милка Николић, *Поетизми и прозаизми*, Андрићград, 2022.
66. Александар Милановић, *Језик српске прозе*, Андрићград, 2022.
67. Марина Николић, Светлана Слијепчевић Бјеливук, *Српски јавни дискурс у пандемији*, Београд, 2022.

ж) Предавач на јавним предавањима и трибинама

Проф. др Милош Ковачевић одржао је више од 50 јавних предавања у културним центрима и институцијама у разним градовима Србије, Црне Горе, и Српске (у Београду, Зрењанину, Новом Саду, Врњачкој Бањи, Краљеву, Подгорици, Херцег-Новом, Никшићу, Жабљаку, Источном Сарајеву, на Палама, у Бањалуци, Требињу, Билећи, Гацку итд.). Учествовао је на десетинама трибина за популаризацију и одбрану дигнитета српског језика и српског националног идентитета.

УЧЕШЋЕ У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ ПРОЈЕКТИМА

На Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу проф. др Милош Ковачевић био је и руководилац двају пројеката, које је у оквиру основних истраживања финансирао Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије и то:

- 148024: *Српски језик и друштвена кретања* (2006–2010) и
- 178014: *Динамика структура савременог српског језика* (2011–2020).

На Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву проф. др Милош Ковачевић био је руководилац више једногодишњих пројекта финансираних од стране Министарства науке Републике Српске, и то:

- *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске* (за године: 2011, 2012, 2013, 2014, 2019, 2020–2021);
- *Језик ратне поезије и прозе Републике Српске* (2009–2010) и
- *Језик штампе* (2010–2011).

Проф. др Милош Ковачевић је од 2018. године и руководилац Одјељења за српски језик Института „Иво Андрић” у Андрићграду, у коме води пројекат:

- *Значај српског језика за очување српског културног идентитета* (2018–2022).